

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputatio || excellentium. D. doctoru[m] Iohannis Eccij &
|| Andre[a]e Carolostadij q[uae] cepta est Lipsi[a]e ||
XXVII. Iunij. An. M.D.XIX.**

**Eck, Johannes
Karlstadt, Andreas
[Erfurt], 1519**

VD16 E 320

Scopus. De potestate i[...]mo de primatu Romani pontificis Ecckij
protestatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32477

Encepit disputatio

**Excell:theolo: Johannis Eckij et
Martini Lutheri august: que
repta fuit Quarta die Julij
M. D. xix. hora septia.**

Protestatio patris Ab. Lutheri

In nomine Domini Amen.

¶ Protestatione vtriusque egregij dñi et Andree Carolo: et Johannis Eckij amplector: et sequo: hoc vñū addo. q̄ pro reuerentia summi Pontificis et Ecclesie libens hanc materiā. non necessariā et mire inuidiosam p̄termissim. nisi per p̄ponem egregij d.d. Johannis Eckij in eam p̄tractus fuisset. Doleo etiam eos non adesse quos maxime oportuit. qui cum et primatum et publice toties me crimine heresos p̄fanarunt. nunc cum instet cognitio cause. se subs trauerūt. herentes p̄ntratis inquisitores dico. qui fraternā monitionē et doctrinā postposuerunt criminacionib⁹ suis.

Scopus.

De potestate imo de primatu Romanī pontificis Eckij protestatio.

¶ In noīe tuo dulcis Ihesu. Ante h̄ in arena descendā. Protestor coram vobis illustrissimis. nobilib⁹ magnificis. et excellentissimis. omnia p̄ me dicenda et dicra imp̄:mis esse subiecta iudicio prime sedis. et dñi in ea sedentis. Deinde quorūlibet aliorū. quorū est errantes corrīgere. et ad veritatis cognitionē resducere. Et q̄ reuerendus pater in prefatione sua quasi se excusando testatur se libenter hanc omisissę materiā. pro summi pontificis reuerentia. nisi per meam p̄tractus fuisset ipso positionē. At memineris reuerendus pater nūl p̄ius ipse in res soluto:lo. ante tpa Sylvestri negasset. Bo:pontificē alijs sup̄orem. non fuisset necessariū me tredecimā illā poluisse p̄ponem. et q̄ in actis coram legato sedis apostolice b̄fī Pelagii pontificem Euangelica scripta torisse causatur qui tamē maxime oīm ad sanctoz patrū intentionē verba Christi accepit. frustra ergo Reuerendus pater in me causam torquere institutū cui ipse non semel occasionem p̄stitit. Sed iam ambagib⁹ refecit. principale institutū deo duce aggreditur. ¶ Reuerendus pater. vestra conclusio tredecima mee cōtradicens. fateſ Roma: ecclesiam esse alijs superiorē. iuxta frigidissima Romanoz pontificū decreta intra quadringtonos annos nata. quibus obstatē dictis textum sacre scripturā. et histoiā approbatas mille et centum annorū. Cōtra quā sic oppono. ¶ Donarchia et unus principatus in ecclesia de est de lute diuino. et a Chro mīneutus. quare textus sacre scripture. vel histoiā approbatē et non aduersantur. Quoniam ecclesia illa militans que est velut vnum corpus. iuxta diu-

E.

Pauli sententia est instituta et facta ad imaginem ecclesie trilipstantis. In qua est una monarchia omnibus ordinibus dispositis. vscz ad unum caput. scz dei. quare et talis ordo a chro in terra est constitutus. cum fateat Jobanis quis eo. filium non facere quidem nisi quod viderit patrem facientem. Quare non de celo est qui capit subesse recusat. sicut non de celo. sed de lucifero est qui deo non vult subiecti. Que omnia latissime confirmari possunt. maxime per sacram illam animam b. Dionsium Areopagitam lib. de ecclesiastica hierarchia ubi ait. Nostra est hierarchia a deo traditis ordinib. sancte disposita sanctis et celestib. hierarchiis conformis est. ita Grego: Nazan: in Apologetico. Sacro. i. mysteria (ait) ad instar celestis imaginis celebrari. per que utique in terra celestis ordinibus associamur. Nam quod monstrum esset ecclesiam esse a cephalam? qd omnes ferme heretici moliti sunt ut sanctus Cyprianus ad rogationum et pupillarum inimicorum. ut sic debilitate capite errores suos et virus impune possent mentibus dominum inculcare. Et hec fuit ratio principalis cum alijs annexis. propter quam parsiente feli: studi Johanne Tomacensem damnauit. negantem primatum Ecclesie Romane. Sic et error fuit wilefusitic Romanam ecclesiam alijs non esse superiorem de lege Evangelij.

Hartinus Lutherus.

Quando d.d. arguit omnino esse caput ecclesie universaliter. Optime facit. Et si est aliquis qui priuato pacto convenerit cum dominatione sua ad defensandum contrarium. surget in medietate. ad me nihil pertinet.

Eckius.

Quia reverendus pater dicit nihil ad se primere de contrario illius. qd intentus debam probare de iure divino esse Monarchiam in ecclesiastice. sicut et triplante. in quo eum collaudo quod et in hoc dico Johanni in Apocalypsi consentit. Vnde ciuitatem sanctam nonam des:re. at proprius ad rem accedentes. si ecclesia militans non fuit sine monarca. velle audire quis esset iste monarca alias. aut vñqz fuisse nisi Ro: pontifex. aut q alia prima sedes nisi sedes Petri et eius successorum. iuxta illud beati Cyprianus qui in epistola . 2. ad Cornel: Ro: pontificem scribens contra Novatianos subdole Romam accedentes insquit: Post ista adhuc insuper cedo episcopo sibi ab hereticis constituto. nautigare audent. et ad Petri cathedralm atque ecclesiam principalem. unde sacerdotalis unitas exorta est. a schismatis et profanis bras ferre ne cogitare eos esse dominos. quo:ū fides ab Apostolo laudata est. ad quos praedita bre non possit accessum. Et Hiero: idem testatur contra Luciferianos. ecclesie salus (ait) in summi sacerdotis dignitate pendet. cui si non exois quedam et ab omnibus. eminentis detur potestas. tot in ecclesiis efficiuntur schismata. quot sacerdotes. Et quod ille summus sacerdos sit Romanus. liquet apud eundem beatum Hiero: in duab:epistolis ad damasum papam. cuius ferme singula verba ad institutionem faciunt. verum brevissimi studio illa signemus. Cum successore pectoris et discipuli christi loquor. ego nullum proximum sequens nisi Christum beatitudini tue. et cathedrici Petri pectoris. Super illam petram fundatam ecclesiam scio. et infra: Quicunqz tecum non colligit. ille dispergit ex quibus quis: q bonus Christianus facile coniuncti unitatem sacerdotalem a Roma: fluere pontifice. et illam fuisse semper cathedralm principalem. et omnibus alijs preslatam. et quod illa sit petra. sicut Hiero: dicit se scire super quam fundata sit ecclesia. vel reverendus pater assignet alium monarcham ecclesie pulsis temporibus.

Hartinus Luther.

Non ad Petri scabellum

Id est. sine
capite.